



วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงาน

ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๕๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ
วันอังคารที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๑ อ.พ. ๒/๒๕๕๑

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในการอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กันยายน ๒๕๕๑

เอกสารประกอบการพิจารณา จัดทำโดย

นายนี้ท ผาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภางค์จิตต์ ไตรเพทพิสัย	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายณัฐพล นันทมานพ ประชุมญาติ	นิติกร ๕
นายทศวิณห์ เกียรติทัตต์	วิทยากร ๗
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการ ๖

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

ส่วนที่ ๑	บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา	ความเป็นมา	สาระสำคัญ	
	ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ	แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	
	ในวาระที่หนึ่ง, วาระที่สองและวาระที่สามของสภาผู้แทนราษฎร			
•	บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา			๑
•	ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน	ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.	(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๓
•	สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน	ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.	(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๗
•	ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณา	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ	แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	
	ในวาระที่หนึ่ง, วาระที่สองและวาระที่สามของสภาผู้แทนราษฎร			๙
	๑) ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ในวาระที่หนึ่ง		๙
	๒) ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง			๑๒
	๓) ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ในวาระที่สอง		๑๒
	๔) ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง			๑๒
	๕) ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม			๑๓
	๖) ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญ			๑๓
•	บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน	ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.	
	(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)			๑๕

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
กับ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑๗

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ๒๓
- อาเซียนและกฎบัตรอาเซียน ๒๔

ภาคผนวก : ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๗)

: คำแปลกฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(กฎบัตรอาเซียน) (๙)

: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (๒๙)

: ไบแทรกแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.
ในส่วนรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ..... (๔๑)

: ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) (๔๓)

ส่วนที่ ๑

- บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา
- ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ในวาระที่หนึ่ง,
วาระที่สองและวาระที่สามของสภาผู้แทนราษฎร
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)



บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นายสมัคร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยวิสามัญ) วันพุธที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ และสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๐ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณา และในคราวประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณา ในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภา กล่าวคือ มีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๖๙ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี และงดออกเสียง ๒ เสียง แล้วเสนอให้ วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๖

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขานุการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขานุการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลของคณะกรรมการและให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎรจึงส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขมาเพื่อพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. มีเนื้อหา จำนวน ๖ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาล เป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย (ร่างมาตรา ๔)

๒. ให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทยที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๕ (๑))

๓. ให้เลขานุการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขานุการอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยอิสระตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๕ (๒))

๔. ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์ และความคุ้มกันทางการทูต (ร่างมาตรา ๕ (๓))

๕. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)



ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน

ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นายสมักร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยวิสามัญ) วันพุธที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๑ อนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. มีเหตุผลในการเสนอ ดังนี้

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขานุการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขานุการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปตามพันธกรณีในกฎบัตร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ และได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๐ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นกรรมาธิการ โดยกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน



คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

- | | |
|------------------------------------|---------------------------------------|
| ๑. นายพีรพันธุ์ พาลุสุข | เป็นประธานคณะกรรมการ |
| ๒. หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| ๓. ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง |
| ๔. นางสาวศัลลภา เลิศนุวัฒน์ | เป็นเลขานุการคณะกรรมการ |
| ๕. นางจิตติมา ฉายแสง | เป็นโฆษกคณะกรรมการ |
| ๖. นางสาวรัชดา ธนาดิเรก | เป็นโฆษกคณะกรรมการ |
| ๗. คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช | ๘. นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ |
| ๙. นายจตุ ไกรฤกษ์ | * ๑๐. รองศาสตราจารย์จูลชีพ ชินวรรโณ |
| ๑๑. นายเจริญ คันธวงศ์ | * ๑๒. นางชนนันท ศรีทองสุข ศรีพันธุ์ |
| ๑๓. นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ | * ๑๔. นายฐานิศร์ ณ สงขลา |
| ๑๕. นายถาวร ตริรัตน์ณรงค์ | ๑๖. นางนันทนา ทิมสุวรรณ |
| ๑๗. นายบุญชัย สมุทรักษ์ | ๑๘. นายประกอบ จิรกิติ |
| ๑๙. นายประชุม ทองมี | ๒๐. ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช |
| ๒๑. นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา | ๒๒. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน |
| ๒๓. นายพิทยา พุกกะมาน | ๒๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีรยศ ราฮิมมูลา |
| ๒๕. นายภาคิน สมมิตร | ๒๖. นางสาวภูวนิดา คุณผลิน |
| ๒๗. นายวิชิต แยมบุญเรือง | * ๒๘. นายวิทวัส ศรีวิหค |
| ๒๙. นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ | ๓๐. นางสิรินทร รามสูต |
| ๓๑. นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ | ๓๒. นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาคทรพรพ |
| * ๓๓. นายอรรณพ บุราณเศรษฐ | ๓๔. นายอรรณวิช สุวรรณภักดี |
| ๓๕. นายอลงกรณ์ พลบุตร | ๓๖. นางอุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์ |

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล



เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาและข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร^๑ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สองชั้นพิจารณา เรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภา กล่าวคือ ลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๖๙ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี และงดออกเสียง ๒ เสียง แล้วส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป^๒ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ ในวันอังคารที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๑

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการได้มีข้อสังเกตและที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ด้วยคะแนนเสียง ๒๕๑ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง และงดออกเสียง ๔ เสียง รายละเอียดได้นำเสนออยู่ในเอกสารฉบับนี้ ในส่วนผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม หน้า ๑๓

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญฯ ศึกษารูปร่างวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญฯ ประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ ขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๓

^๑ โปรดดู รายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวก หน้า (๒๙)

^๒ โปรดดู ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ในภาคผนวก หน้า (๔๓)

^๓ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ บัญญัติว่า “ข้อ ๑๓๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญฯ ประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ ขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”



ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๙/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาได้พิจารณาและเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป



สาระสำคัญ

**ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว**

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๑.๒ เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขาธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยซึ่งไม่คุ้มกันคุ้มครองในทฤษฎี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลของคณะกรรมการและให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎรจึงส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขมาเพื่อพิจารณา

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กฎบัตร” หมายความว่า กฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งรัฐบาลไทยได้ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

“อาเซียน” หมายความว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๖.๒ กำหนดให้อาเซียน มีฐานะเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิสำเนาในประเทศไทย (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาลเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิสำเนาในประเทศไทย

๖.๓ การให้ความคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย เพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎบัตร (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ เพื่อคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยให้บรรลุผลตามความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎบัตร

(๑) ให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทยที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎบัตร

(๒) ให้เลขาธิการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกัน และเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยอิสระตามกฎบัตร

(๓) ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกัน และเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตร หรือตามกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์ และความคุ้มกันทางการทูต



**ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
ในวาระที่หนึ่ง, วาระที่สองและวาระที่สามของสภาผู้แทนราษฎร**

๑) ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง

นายชูศักดิ์ ศิรินิล รองนายกรัฐมนตรี กล่าวอภิปรายถึงความเป็นมา หลักการ เหตุผล และสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ดังต่อไปนี้

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ฉบับนี้ เป็นร่างกฎหมายเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (กฎบัตรอาเซียน) ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นชอบร่างกฎบัตรฯ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และต่อมารัฐบาลไทยและรัฐสมาชิกอื่นรวม ๑๐ ประเทศ ได้ลงนามในกฎบัตรฯ ในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

แต่ทั้งนี้ กฎบัตรดังกล่าวจะยังไม่ผลบังคับใช้ จนกว่ารัฐสมาชิกทุกประเทศจะต้องดำเนินการตามกระบวนการภายในของตนเพื่อให้สัตยาบันกฎบัตรฯ เสียก่อน โดยกฎบัตรฯ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๓๐ ต่อจากวันที่รัฐสมาชิกประเทศสุดท้ายได้ยื่นสัตยาบันสารต่อเลขาธิการอาเซียน ซึ่งสำหรับประเทศไทยนั้น ก็จะต้องดำเนินการให้มีกฎหมายเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามกฎบัตรฯ เสียก่อน ต่อจากนั้น จึงจะได้ดำเนินการให้สัตยาบันต่อไปโดยการยื่นสัตยาบันสารต่อเลขาธิการอาเซียน

อย่างไรก็ตาม มีพันธกรณีซึ่งปรากฏอยู่ในกฎบัตรฯ ๒ เรื่อง ที่กำหนดให้รัฐสมาชิกทุกประเทศ ต้องดำเนินการให้มีกฎหมายเพื่ออนุวัติการฯ กล่าวคือ

๒.๑ การให้นิติฐานะแก่อาเซียน

๒.๒ การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่เลขาธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ที่ต้องเข้ามาปฏิบัติหน้าที่อาเซียนในประเทศไทย

ด้วยเหตุดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้



หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขาธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปตามพันธกรณีในกฎบัตร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

๑. ให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาลเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย
๒. ให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทยที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎบัตร
๓. ให้เลขาธิการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกัน และเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยอิสระตามกฎบัตร
๔. ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกัน และเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตร หรือตามกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต
๕. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ต่อจากนั้น ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายในประเด็นต่างๆ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ เนื่องด้วยกฎบัตรฯ มีข้อกำหนดว่า จะต้องได้รับสัตยาบันจากรัฐสมาชิกครบทุกประเทศ จึงมีข้อพิจารณา ดังนี้

๑. ระหว่าง รัฐสภา กับ รัฐบาล นั้น ฝ่ายใดจะเป็นผู้มีอำนาจในการให้สัตยาบันแก่กฎบัตรอาเซียน เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มิได้กำหนดให้เป็นอำนาจของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ทั้งนี้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....



๑.๑ หากเห็นว่า รัฐสภาเป็นผู้มีอำนาจให้สัตยาบันแก่กฎบัตรอาเซียนแล้ว
รัฐบาลก็ควรเสนอกฎบัตรดังกล่าวต่อรัฐสภาเพื่อให้สัตยาบันเสียก่อน ซึ่งเมื่อรัฐสภาให้สัตยาบันแล้ว
คณะรัฐมนตรีจึงเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียน
อีกชั้นหนึ่ง โดยอาจดำเนินการพิจารณาโดยคณะกรรมการเต็มสภา หรือ

๑.๒ หากเห็นว่ารัฐบาลเป็นผู้มีอำนาจให้สัตยาบันแก่กฎบัตรอาเซียน
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็จะต้องดำเนินการด้วยความละเอียดรอบคอบ เพราะรัฐสภา
จะไม่มีโอกาสตรวจสอบกระบวนการให้สัตยาบันแก่กฎบัตรฯ ได้อีกต่อไป ดังนั้น การพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงไม่อาจดำเนินการโดยคณะกรรมการเต็มสภาได้

๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๖ (๑๕) ประกอบ
มาตรา ๑๙๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์แต่เพียง “การให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาจะต้องกระทำโดย
ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา” โดยมีได้กำหนดให้ “การให้สัตยาบันหนังสือสัญญาจะต้องกระทำโดย
ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา” ดังนั้น การให้สัตยาบันแก่กฎบัตรฯ จึงไม่อาจกระทำโดยที่ประชุม
ร่วมกันของรัฐสภา

ด้วยเหตุดังกล่าว การให้สัตยาบันแก่กฎบัตรฯ จึงไม่อาจดำเนินการได้ด้วยวิธีอื่นใด
นอกจากการที่รัฐสมาชิกแต่ละประเทศ จะดำเนินการให้มีกฎหมายภายในของตนเองเพื่ออนุวัติการ
ให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียน และเมื่อมีกฎหมายนั้นแล้วจึงค่อยดำเนินการแจ้งสัตยาบันสารตาม
ข้อกำหนดในกฎบัตรฯ

แต่หากสภาผู้แทนราษฎรยังคงมีความเห็นว่า การที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณา
และให้ความเห็นชอบกฎบัตรอาเซียน ตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสาม น่าจะไม่ใช่เป็นการให้สัตยาบัน ก็ควร
เสนอปัญหาดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ตามมาตรา ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. เนื่องจากข้อกำหนดในกฎบัตร ข้อ ๒ หลักการ ความในข้อ ๒. (ซี) การไม่ใช้การ
รุกราน และการข่มขู่จะใช้หรือการใช้กำลังหรือการกระทำอื่นใดในลักษณะที่ขัดต่อกฎหมายระหว่าง
ประเทศ และข้อ ๒. (ดี) การอาศัยการระงับข้อพิพาทโดยสันติ นั้น

มีข้อพิจารณาว่า ภายหลังจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย
แล้ว จะมีวิธีการดำเนินการให้รัฐสมาชิกทุกประเทศอยู่ร่วมกันโดยสันติสุขได้อย่างไร ตัวอย่างเช่น
ในปัญหาดังต่อไปนี้

ก) การดำเนินการแก้ปัญหาโดยวิธีสันติ ไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาในระดับ
ทวิภาคี พหุภาคี หรือการเสนอข้อพิพาท องค์กรใดเป็นผู้ชี้ขาดด้วยความเป็นธรรม

ข) การดำเนินการกับรัฐสมาชิกบางประเทศที่มีการปลุกปั่นประชาชนในประเทศ
ของตนเองให้มีลัทธิชาตินิยมเพื่อประโยชน์ทางการเมือง อันส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาชายแดน
กับรัฐสมาชิกอีกประเทศหนึ่งที่มีพรมแดนติดต่อกัน



ค) การดำเนินการลงโทษรัฐสมาชิกที่ขัดขืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎบัตรฯ จะดำเนินการอย่างไร เนื่องจากไม่มีการกำหนดบทลงโทษไว้แต่อย่างใด

นายชูศักดิ์ ศิรินิล รองนายกรัฐมนตรี ได้อภิปรายชี้แจงว่า กฎบัตรฯ ที่ได้มีการลงนามแล้ว จะต้องมีการดำเนินการตรากฎหมายเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียนเสียก่อน ซึ่งเมื่อมีกฎหมายเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้แล้ว จึงจะดำเนินการให้สัตยาบันแก่กฎบัตรฯ ได้ ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจในการให้สัตยาบันในที่นี้คือรัฐบาล โดยกระทรวงการต่างประเทศจะดำเนินการส่งสัตยาบันสารไปยังเลขาธิการอาเซียน

๒) ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๒๗๐ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี

๓) ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง

- ไม่มีการอภิปราย -

๔) ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

พ.ศ.

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔	ไม่มีการแก้ไข

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
.....



มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

๕) ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว ลงมติเห็นด้วยชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๒๖๙ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี และงดออกเสียง ๒ เสียง

๖) ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบ ไว้ท้ายรายงานร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา คือ

ในส่วนเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรมีการแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

๑. ตัดข้อความ “เป็นไปตามพันธกรณีในกฎบัตร” ออก เนื่องจากถ้อยคำดังกล่าวมีความหมายประหนึ่งว่ากฎบัตรนี้มีผลผูกพันแล้ว แต่ในสถานะปัจจุบันกฎบัตรนี้ยังไม่มีผลบังคับใช้ ถ้อยคำดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในปัจจุบัน

๒. ตัดข้อความ “ให้การ” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขในข้อ ๑

ทั้งนี้ หลังจากการแก้ไขปรับปรุง ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว เป็นดังนี้

“โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปตามพันธกรณีในกฎบัตร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลของคณะกรรมการด้วยคะแนนเสียง ๒๕๑ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง และงดออกเสียง ๔ เสียง



และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕^๔

^๔ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕ บัญญัติว่า “ข้อ ๑๒๕ เมื่อคณะกรรมการ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงาน ต่อประธานสภาฯ รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่า ได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็น ของกรรมการก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง ควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณา และให้นำความ ในข้อ ๙๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๕๐๗๐ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๑ อนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ (กรมอาเซียน และกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑.๑ ให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิสำเนาในประเทศไทย

๑.๒ ให้อาเซียน และสถานที่ ทรัพย์สิน ลินทรัพย์และบรรณสารของอาเซียนในประเทศไทย ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และความตกลงที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้หรือจะทำได้ทำต่อไปกับอาเซียน

๑.๓ ให้เลขาธิการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และความตกลงที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้หรือจะทำได้ทำต่อไปกับรัฐสมาชิกอาเซียน

๑.๔ ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียนได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และตามพระราชบัญญัติว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางทูต พ.ศ. ๒๕๒๗

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. แล้ว
สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๒.๑ เพิ่มบทนิยามคำว่า “กฏบัตร” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าหมายความว่าความถึง
กฏบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งรัฐบาลไทยได้ลงนามเมื่อวันที่
๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และเพื่อให้ถ้อยคำในบทบัญญัติที่ว่าด้วยการให้เอกสิทธิ์
และความคุ้มกันแก่อาเซียนและบุคคลต่าง ๆ ที่อ้างถึงกฏบัตรสิ้นและกระชับยิ่งขึ้น

๒.๒ ให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาล
เป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย

๒.๓ ปรับปรุงถ้อยคำในส่วนที่เกี่ยวกับการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกัน
แก่อาเซียน เลขาธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิก
ประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ให้สอดคล้องและตรงกันกับถ้อยคำที่ใช้ในกฏบัตร
เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนเป็นไปตามพันธกรณีตามกฏบัตรอย่างแท้จริง

๒.๔ ได้ตัดความที่กำหนดให้อาเซียน เลขาธิการอาเซียน และพนักงานของสำนัก
เลขาธิการอาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ “ตามความตกลงที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้หรือจะได้
ทำต่อไป” ออก เนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีความตกลงดังกล่าว ประกอบกับการตราพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้เป็นการตราขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การเป็นไปตามพันธกรณีตามกฏบัตร
ซึ่งรัฐบาลได้ลงนามไปแล้ว จึงต้องดำเนินกระบวนการภายในเพื่อให้รัฐบาลให้สัตยาบันกฏบัตรได้
ดังนั้น การที่ได้ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้ให้มีถ้อยคำและสาระสำคัญที่ตรงตามกฏบัตรแล้ว
จึงเป็นการเพียงพอที่จะทำให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีตามกฏบัตรได้ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๑

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ

แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ

แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	หมายเหตุ
<p>บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.</p> <hr/> <p>หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคม ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p>	<p>บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.</p> <hr/> <p>หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคม ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p>	

<p>ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p style="text-align: center;"><u>เหตุผล</u></p> <p>โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียนเลขาธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปตามพันธกรณีในกฎบัตร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้</p>	<p style="text-align: center;"><u>เหตุผล</u></p> <p>โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียนเลขาธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยขึ้นไปด้วยพันธกรณีในกฎบัตร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>คณะกรรมการการ มีข้อสังเกต คือ ควรปรับปรุงแก้ไขเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้</p> <p>๑. ตัดข้อความ“เป็นไปตามพันธกรณีในกฎบัตร” ออก เนื่องจากถ้อยคำดังกล่าวมีความหมายประหนึ่งว่ากฎบัตรนี้มีผลผูกพันแล้ว แต่ในสถานะปัจจุบันกฎบัตรนี้ยังไม่มีผลบังคับใช้ ถ้อยคำดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในปัจจุบัน</p> <p>๒. ตัดข้อความ“ให้การ” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขในข้อ ๑</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>ร่าง พระราชบัญญัติ คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.</p> <p>_____</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.</p> <p>_____</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง การดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง การดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครอง การดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.”</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครอง การดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.”</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “กฎบัตร” หมายความว่า กฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งรัฐบาลไทยได้ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ “อาเซียน” หมายความว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่าง ประเทศในระดับรัฐบาลเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย</p> <p>มาตรา ๕ เพื่อคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยให้บรรลุผล ตามความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎบัตร</p> <p>(๑) ให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทย ที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎบัตร</p> <p>(๒) ให้เลขาธิการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียน ในประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ของตนโดยอิสระตามกฎบัตร</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “กฎบัตร” หมายความว่า กฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งรัฐบาลไทยได้ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ “อาเซียน” หมายความว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่าง ประเทศในระดับรัฐบาลเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย</p> <p>มาตรา ๕ เพื่อคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยให้บรรลุผล ตามความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎบัตร</p> <p>(๑) ให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทย ที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎบัตร</p> <p>(๒) ให้เลขาธิการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียน ในประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ของตนโดยอิสระตามกฎบัตร</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p> <p>ไม่มีการแก้ไข</p> <p>ไม่มีการแก้ไข</p> <p>ไม่มีการแก้ไข</p>

<p>ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>(๓) ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ ของรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียน หรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็น ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์ และความคุ้มกันทางการทูต</p> <p>มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	<p>(๓) ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ ของรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือ ทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็น ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์ และความคุ้มกันทางการทูต</p> <p>มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ

แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)



ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้*

ภูมิหลัง

• ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๓ ที่สิงคโปร์ ในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ผู้นำประเทศสมาชิกได้ร่วมลงนามในกฎบัตรอาเซียน ซึ่งจะประกอบกฎเกณฑ์และโครงสร้างองค์การสำหรับการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นของอาเซียน และจะช่วยขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียนให้สำเร็จภายในปี ๒๕๕๘ ตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันไว้ โดยไทยจะได้รับผลประโยชน์ต่างๆ จากการรวมตัวที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นของประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น การเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้กับไทย การส่งเสริมความร่วมมือเพื่อเผชิญกับภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน อาทิ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ยาเสพติด และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

• ในโอกาสเดียวกัน ผู้นำอาเซียนได้เห็นควรให้เร่งรัดการให้สัตยาบันกฎบัตรอาเซียนโดยเร็ว เพื่อให้กฎบัตรมีผลใช้บังคับภายในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ ซึ่งไทยจะเป็นเจ้าภาพ ไทยจึงจำเป็นต้องดำเนินการตามกระบวนการภายในเพื่อให้สามารถให้สัตยาบันภายในกรอบเวลาดังกล่าวข้างต้นได้ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญต่อไทยในฐานะผู้ร่วมก่อตั้ง เป็นสถานที่เกิด และเป็นประเทศที่มีบทบาทนำในอาเซียนมาโดยตลอด

• กระบวนการภายในของไทยกำหนดว่า กรณีที่ไทยจะให้สัตยาบันความตกลงระหว่างประเทศที่จะต้องมีการออกหรือแก้ไขกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีตามความตกลง จะต้องมีการดำเนินการออกหรือแก้ไขกฎหมายนั้นให้แล้วเสร็จก่อนการให้สัตยาบัน และตามกฎบัตรอาเซียน รัฐสมาชิกแต่ละรัฐจะต้องยอมรับสถานะนิติบุคคลของอาเซียน รวมทั้งต้องให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรฯ แก่อาเซียนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปตามกฎบัตรดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ฉบับนี้ ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว และนำข้อคิดเห็นจากที่ประชุมมาปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติฯ ด้วยแล้ว

* กลุ่มงานนโยบาย กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑.



อาเซียนและกฎบัตรอาเซียน^๑

อาเซียน หรือ “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” เป็นองค์กรความร่วมมือระดับภูมิภาค ซึ่งไม่ใช่องค์กรที่เพิ่งเกิดใหม่ แต่มีความเป็นมายาวนานถึง ๔๐ ปี นับตั้งแต่ที่ไทยได้ร่วมกับประเทศอื่น ๆ อีก ๔ ประเทศ คือ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และ สิงคโปร์ ก่อตั้งอาเซียนขึ้นเมื่อปี ๒๕๑๐ ที่กรุงเทพฯ และต่อมามีการขยายสมาชิกภาพ โดยรับ บรูไน ลาว เวียดนาม พม่า และกัมพูชา เข้ามาจนครบ ๑๐ ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เมื่อปี ๒๕๔๒

ความร่วมมือของอาเซียนในช่วงแรกเน้นด้านการเมือง การเสริมสร้างความมั่นคง และสันติสุขในภูมิภาค ต่อมาจึงได้ขยายไปถึงเรื่องเศรษฐกิจ เช่น มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน และเขตการลงทุนอาเซียน และปัจจุบันก็ได้ขยายขอบเขตความร่วมมือไปถึงเรื่องการท่องเที่ยว สาธารณสุข การศึกษา แรงงาน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การจัดการความยากจน การคุ้มครองผู้หญิงและเด็ก การรับมือกับภัยพิบัติและโรคติดต่อ และการต่อต้านการก่อการร้ายและยาเสพติด เป็นต้น จนสามารถกล่าวได้ว่าทุกภาคส่วนมีความเกี่ยวข้องกับอาเซียน

๔๐ ปีที่ผ่านมา นับได้ว่าอาเซียนประสบความสำเร็จมาก เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสร้างความสงบสุขในภูมิภาค ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ในการเกื้อหนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอย่างต่อเนื่องจวบจนถึงทุกวันนี้ อย่างไรก็ตาม ในกระแสโลกาภิวัตน์ที่นำความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มาสู่ภูมิภาคอย่างไม่หยุดหย่อน อาเซียนจำเป็นต้องรวมกลุ่มกันให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่มีผลกระทบ โดยตรงต่อพี่น้องประชาชน เช่น ไข้หวัดนก การค้ามนุษย์ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ หมอกควัน ยาเสพติด ไปจนถึงปัญหาโลกร้อน ซึ่งประเทศไทยเพียงประเทศเดียวคงไม่สามารถรับมือกับปัญหาเหล่านี้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ อาเซียนต้องรวมกลุ่มกันให้เหนียวแน่นยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน รวมทั้งสร้างโอกาสและอำนาจต่อรองกับภูมิภาคอื่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคง ในการเสริมสร้างความมั่นคง เสถียรภาพ และการเจริญเติบโตและการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้กับภูมิภาค ประเทศสมาชิกและประชาชนสืบไป

เมื่อปี ๒๕๔๖ ผู้นำอาเซียนจึงเห็นพ้องกันว่า ถึงเวลาแล้วที่อาเซียนจะต้องร่วมมือกัน ให้เหนียวแน่นและเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้ประกอบไปด้วย ๓ เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียนภายในปี ๒๕๖๓ ซึ่งต่อมาได้ตกลงให้เลื่อนเร็วขึ้นเป็นปี ๒๕๕๘ หรือในอีก ๔ ปีข้างหน้า การจะสร้างประชาคมอาเซียนให้สำเร็จตามกำหนดจำเป็นที่อาเซียนจะต้องร่วมมือกัน

^๑ ที่มา: กลุ่มงานนโยบาย กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ.



อย่างใกล้ชิด มีระบบการทำงานและเป้าหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น คำถามคือ อาเซียนจะมีเครื่องมือใดที่จะช่วยให้องค์กรสามารถไปถึงจุดมุ่งหมายนั้นได้

กฎบัตรอาเซียน คือ สิ่งที่ประเทศสมาชิกมุ่งหวังให้เป็นเครื่องมือในการช่วยขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียน โดยกระบวนการร่างได้เริ่มมาตั้งแต่ ๒๕๔๘ เมื่อผู้นำอาเซียนได้แต่งตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิเรื่องกฎบัตรอาเซียน เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทางการรวมตัวของอาเซียนในอนาคตและเนื้อหาที่ควรปรากฏในกฎบัตรฯ ต่อมา เมื่อปลายปี ๒๕๕๙ มีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับสูงในการร่างกฎบัตรอาเซียน ประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกประเทศละ ๑ คน เพื่อยกร่างกฎบัตรฯ โดยคณะทำงานระดับสูงฯ ได้ยกร่างกฎบัตรฯ แล้วเสร็จ และได้เสนอต่อผู้นำอาเซียนเพื่อลงนามในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๓ ที่สิงคโปร์ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ที่ผ่านมา

โดยสรุป เนื้อหาสาระของกฎบัตรอาเซียน เป็นทั้งการประมวลค่านิยม เป้าหมาย หลักการและแนวปฏิบัติที่เคยมีมาของอาเซียน และมีบางส่วนที่เป็นการปรับปรุงแก้ไขกฎเกณฑ์และโครงสร้างองค์กรเดิม หรือสร้างกลไกใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกยุคปัจจุบัน โดยในส่วนของไทยได้วางเป้าหมายให้กฎบัตรฯ ระบุเรื่อง

- (๑) การส่งเสริมให้รัฐสมาชิกปฏิบัติตามกฎกติกาและพันธกรณีต่าง ๆ มากขึ้น
- (๒) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในอาเซียนและทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากขึ้น
- (๓) การทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการเพิ่มความยืดหยุ่นในกระบวนการตัดสินใจของอาเซียน และปรับปรุงโครงสร้างองค์กรอาเซียน ทั้งนี้ เพื่อวัตถุประสงค์โดยรวมในการตอบสนองผลประโยชน์ของไทย ซึ่งกฎบัตรฯ ได้สะท้อนประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวด้วยแล้ว

“อาเซียนจะสร้างประชาคมที่มีประชาชนเป็นที่ตั้งได้อย่างไร” ที่ผ่านมาอาเซียนถูกมองว่าเป็นองค์กรของรัฐ เพื่อรัฐ และยังไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนส่วนใหญ่ แต่สำหรับอาเซียนในปัจจุบัน เราต้องการจะก้าวไปสู่การเป็นประชาคมที่ตอบสนองผลประโยชน์ของประชาชนให้มากขึ้น เพราะปัญหาที่สำคัญในปัจจุบันคือเรื่องปากท้องและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ปัญหาอาชญากรรม โรคติดต่อ ยาเสพติด ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งกระทบต่อประชาชนโดยตรงที่สำคัญที่สุดคือปัญหาความยากจน ทานทราบหรือไม่ว่าในประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ ยังมีคนยากจนอยู่มากมหาศาล ดังนั้น กฎบัตรฯ จึงกำหนดให้การลดความยากจนและช่องว่างการพัฒนาเป็นเป้าหมายหนึ่งของอาเซียน รวมทั้งเน้นความร่วมมือด้านการศึกษาและการให้ประชาชนเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาตนเอง อีกทั้งในอนาคตก็จะมีการศึกษาหาวิธีการระดมทุนแบบใหม่ๆ เพื่อให้ทุกประเทศมีความพร้อมสำหรับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน และสามารถร่วมมือกันในด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น



นอกจากนี้ กฎบัตรฯ ยังจะเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนและภาคประชาสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในอาเซียนโดยมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆ ของอาเซียนมากขึ้น และอีกเรื่องหนึ่งที่ไทยผลักดันมาโดยตลอดจนสำเร็จและเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของทุกฝ่าย คือ การที่กฎบัตรฯ กำหนดให้มีการจัดตั้งกลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียน เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะทำให้ประชาชนได้ประโยชน์จากอาเซียนโดยตรงมากขึ้นด้วย

“ไทยจะได้อะไรจากกฎบัตรฯ” ประเทศไทยมีบทบาทนำในอาเซียนมาโดยตลอด ตั้งแต่ ฯพณฯ ดร. ถนัด คอมันตร์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ผลักดันการจัดตั้งอาเซียนและการลงนามในปฏิญญาจัดตั้งอาเซียนที่กรุงเทพฯ ต่อมาอีก ๒๐ ปี เมื่อปี ๒๕๓๕ อดีตนายกรัฐมนตรีอีกท่านหนึ่ง กล่าวคือ ฯพณฯ นายอานันท์ ปันยารชุน ก็ได้เปิดศักราชใหม่ให้กับอาเซียน โดยเป็นผู้ริเริ่มการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งได้พัฒนาจนปัจจุบันได้กลายเป็นรากฐานสำคัญของความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

ในการยกร่างกฎบัตรอาเซียนในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา ไทยก็ได้มีบทบาทนำในการยกร่าง และการผลักดันประเด็นสำคัญต่างๆ ที่จะปรากฏในกฎบัตรฯ เช่น เรื่องกลไกสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย ธรรมาภิบาล การพัฒนาอย่างยั่งยืน และความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น ซึ่งสะท้อนค่านิยมที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญไทยหลายฉบับ รวมถึงฉบับปัจจุบันด้วย เมื่อคำนึงถึงบทบาทของไทยที่จะเป็นประธานอาเซียนในปีหน้า ประจวบกับการที่

ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทย จะเข้ารับตำแหน่งเลขาธิการอาเซียนในต้นปี ๒๕๕๑ เป็นเวลา ๕ ปี การร่วมลงนามกฎบัตรฯ คือโอกาสทางการต่างประเทศของไทยที่จะแสดงบทบาทนำครั้งสำคัญในเวทีระหว่างประเทศอีกครั้งหนึ่ง

ที่ผ่านมา ไทยได้รับประโยชน์หลายประการจากอาเซียน ปัจจุบันอาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทย โดยมีมูลค่าการค้ากว่า ๑.๗๕ ล้านล้านบาทต่อปี หรือร้อยละ ๑๙.๒ ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทย ในจำนวนนี้ เป็นการส่งออกจากไทยไปอาเซียนร้อยละ ๒๐.๗ ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุลมาตลอด

การรวมตัวกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบกับการขยายความร่วมมือเพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น เส้นทางคมนาคมขนส่ง ระบบจ่ายไฟฟ้า เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ฯลฯ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้กับไทย ช่วยขยายตลาดให้กับสินค้าไทยจากประชาชนไทย ๖๐ ล้านคน เป็นประชาชนอาเซียนเกือบ ๖๐๐ ล้านคน อีกทั้งยังเป็นแหล่งเงินทุนและเป้าหมายการลงทุนของไทยด้วย โอกาสของเราจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นเมื่อมีการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว ที่เปิดโอกาสให้สินค้า บริการ แรงงานฝีมือ และเงินทุนเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรียิ่งขึ้น



นอกจากนี้ อาเซียนจะช่วยให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาค เพื่อเผชิญกับภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง เช่น SARS ไข้หวัดนก การค้ามนุษย์ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ หมอกควัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน และปัญหาความยากจน เป็นต้น รวมทั้งจะช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองของไทยในเวทีโลก และในขณะเดียวกัน ความสัมพันธ์พหุภาคี ในกรอบอาเซียนจะเกื้อหนุนความสัมพันธ์ของไทยในกรอบทวิภาคีด้วย

ทั้งนี้ การสร้างประชาคมอาเซียนตามกฎหมายฉบับนี้ ไม่ได้ทำให้อาเซียนเป็นองค์กร เหนือรัฐเหมือนสหภาพยุโรป และไม่ทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียอำนาจอธิปไตยแต่อย่างใด การตัดสินใจกำหนดนโยบายหรือทำความตกลงต่าง ๆ ยังเป็นอำนาจของรัฐสมาชิกโดยไม่มีการถ่ายโอนอำนาจให้องค์กรกลางอันหนึ่งอันใดของอาเซียน

ที่ผ่านมา อาเซียนได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าเป็นเสาหลักของการเสริมสร้างสันติภาพ และความเจริญรุ่งเรืองของภูมิภาค ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโต และการพัฒนาของไทยตลอดมา แม้ในปัจจุบัน ไทยก็ยังได้รับผลประโยชน์จากการเป็นสมาชิกอาเซียนทั้งทางตรงและทางอ้อม การลงนามกฎหมายอาเซียนในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๓ ที่สิงคโปร์ จึงเป็นการเน้นย้ำบทบาทนำของไทยเพื่อผลประโยชน์ของประเทศไทยเอง เพื่อเป็นการแสดงเจตนารมณ์อันแน่วแน่และความเป็นอันหนึ่งเดียวกันที่จะสร้างประชาคมอาเซียน และเป็นการเปิดศักราชใหม่ในโอกาสครบรอบ ๔๐ ปีของอาเซียนด้วย

“หลังจากการลงนามกฎหมายแล้ว แต่ละประเทศจะต้องทำอะไร” กฎบัตรฯ จะยังไม่มีผลใช้บังคับจนกว่าทุกประเทศจะแสดงเจตนาให้กฎบัตรมีผลผูกพัน หรือที่เรียกว่า “การให้สัตยาบัน” นั่นเอง แต่ก่อนการให้สัตยาบัน แต่ละประเทศจะต้องดำเนินการภายในของตน ซึ่งมีกระบวนการที่แตกต่างกันไป และอาจใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่างกัน อย่างไรก็ดีแล้วแต่ ผู้นำอาเซียนได้ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะให้กฎบัตรฯ มีผลใช้บังคับก่อนการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๖ ในปี ๒๕๕๑ ที่ไทยจะเป็นเจ้าภาพ และจะมีงานเฉลิมฉลองการมีผลใช้บังคับของกฎบัตรฯ ที่วังสราญรมย์ด้วย

สำหรับในส่วนของไทย ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะร่วมลงนามในกฎบัตรอาเซียนร่วมกับ ผู้นำของประเทศสมาชิกอื่น ๆ สภานิติบัญญัติแห่งชาติก็ได้สนับสนุนและให้ความเห็นชอบต่อร่างกฎบัตรฯ ด้วยแล้ว แต่ก่อนการให้สัตยาบัน รัฐบาลจะต้องเสนอกฎหมายให้รัฐสภาพิจารณา เพื่อให้ไทยสามารถปฏิบัติตามกฎบัตรฯ ได้ ซึ่งได้แก่ กฎหมายให้นิติฐานะแก่อาเซียน และให้เอกสิทธิ์ และความคุ้มกันแก่อาเซียนและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับอาเซียน นอกจากนี้ รัฐบาลจะได้ดำเนินการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดของกฎบัตรฯ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ โดยจะได้นำกฎบัตรฯ พร้อมคำแปลเผยแพร่ในเว็บไซต์ ของกระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานราชการอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงเว็บไซต์ของ อบต.และ อบจ.ด้วย



นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศจะได้จัดสัมมนาและกิจกรรมต่างๆ เพื่อเผยแพร่เรื่องอาเซียนและกฎบัตรฯ ให้เป็นที่รู้จักของสาธารณชน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญยิ่งสำหรับไทย ในการก้าวไปสู่การเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง
การดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : คำแปลกฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติ
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (กฎบัตรอาเซียน)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร
- : ใบแทรกแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.
ในส่วนรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
- : ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

(สำเนา)

เลขรับ ๒/๒๕๕๑ วันที่ ๒๒ พ.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๗๓๖๑

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สมัคร สุนทรเวช

(นายสมัคร สุนทรเวช)

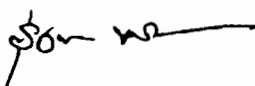
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

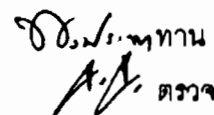


(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

มนชัย พิมพ์



ตวง

หน้าว่าง

(๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่
๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มครอง
และเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขาธิการอาเซียน พนักงานของสำนัก
เลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน
ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปตามพันธกรณี
ในกฎบัตร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้าว่าง

(๖)

มาตรา ๕ เพื่อคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยให้บรรลุผล
ตามความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎหมาย

(๑) ให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทยที่จำเป็น
เพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎหมาย

(๒) ให้เลขาธิการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนซึ่งเข้าร่วม
ในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกัน
และเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยอิสระตามกฎหมาย

(๓) ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิก
อาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทย
ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือตามกฎหมาย
ว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางทูต

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

**สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.**

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปตามพันธกรณีในกฎบัตร กรณีจึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาลเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามิภูมิสำเนาในประเทศไทย (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ กำหนดให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทยที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎบัตร (ร่างมาตรา ๕ (๑))

๒.๓ กำหนดให้เลขธิการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยอิสระตามกฎบัตร (ร่างมาตรา ๕ (๒))

๒.๔ กำหนดให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางทูต (ร่างมาตรา ๕ (๓))

๒.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

คำแปล

กฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(กฎบัตรอาเซียน)

(๙)

คำแปล

กฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อารัมภบท

เรา บรรดาประชาชนของรัฐสมาชิกของสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) โดยมีประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นผู้แทน

รับทราบด้วยความพึงพอใจในความสำเร็จอย่างสูงและการขยายตัวของอาเซียนนับตั้งแต่มีการก่อตั้งขึ้นที่กรุงเทพมหานครด้วยการประกาศใช้ปฏิญญาอาเซียน

ระลึกถึงการตัดสินใจจัดทำกฎบัตรอาเซียน ตามแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ ว่าด้วยการจัดทำกฎบัตรอาเซียน และปฏิญญาเชบูว่าด้วยแผนแม่บทของกฎบัตรอาเซียน

ตระหนักถึงการมีผลประโยชน์ร่วมกันและการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประชาชนและรัฐสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีความผูกพันกันทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนมีวัตถุประสงค์เดียวกันและชะตากรรมร่วมกัน

ได้รับแรงบันดาลใจและรวมกันภายใต้วิสัยทัศน์เดียวกัน อัตลักษณ์เดียวกัน และประชาคมที่มีความเชื่ออาทรเดียวกัน

รวมกันด้วยความปรารถนาเดียวกันและเจตจำนงร่วมกันที่จะดำรงอยู่ในภูมิภาคแห่งสันติภาพ ความมั่นคงและเสถียรภาพที่ถาวร มีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มีความมั่งคั่งและความก้าวหน้าทางสังคมร่วมกัน และที่จะส่งเสริมผลประโยชน์ อุดมการณ์ และแรงดลใจที่สำคัญของเรา

เคารพความสำคัญพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือ และหลักการแห่งอธิปไตย ความเสมอภาค บุรณภาพแห่งดินแดน การไม่แทรกแซงกัน ชันทามติและเอกภาพในความหลากหลาย

ยึดมั่นในหลักการแห่งประชาธิปไตย หลักนิติธรรม และธรรมาภิบาล การเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

ตกลงใจที่จะประกันการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของประชาชนรุ่นปัจจุบันและอนาคต และตั้งมั่นให้ความเป็นอยู่ที่ดี การดำรงชีวิตและสวัสดิการของประชาชนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน

เชื่อมั่นในความจำเป็นที่จะกระชับสายสัมพันธ์ที่มีอยู่ของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับภูมิภาค เพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่มีความเหนียวแน่นทางการเมือง การรวมตัวทางเศรษฐกิจ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อที่จะตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อความท้าทายและโอกาสในปัจจุบันและอนาคต

ผูกพันที่จะเร่งสร้างประชาคมโดยผ่านความร่วมมือ และการรวมตัวในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ตามที่ระบุไว้ในปฏิญญาบาหลีว่าด้วยข้อตกลงอาเซียนฉบับที่ 2

ในการนี้ จึงตกลงที่จะจัดทำกรอบทางกฎหมายและทางสถาบันของอาเซียนโดยกฎบัตรนี้

และเพื่อการนี้ ประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมาประชุมกันที่สิงคโปร์

ในวาระประวัติศาสตร์ครบรอบ 40 ปีของการก่อตั้งอาเซียน ได้เห็นชอบกับกฎบัตรอาเซียนนี้

หมวดที่ 1

วัตถุประสงค์และหลักการ

ข้อ 1 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของอาเซียนคือ

1. เพื่อธำรงรักษาและเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพ กับทั้งเสริมสร้างคุณค่าทางสันติภาพในภูมิภาคให้มากขึ้น
2. เพื่อเพิ่มความสามารถในการกลับคืนสู่สภาวะปกติของภูมิภาคโดยการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
3. เพื่อธำรงรักษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์และปราศจากอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอื่นๆ ทุกชนิด
4. เพื่อประกันว่าประชาชนและรัฐสมาชิกของอาเซียนอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้โดยสันติในสภาวะที่เป็นธรรม มีประชาธิปไตยและและมีความปรองดองกัน
5. เพื่อสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวที่มีเสถียรภาพ มั่งคั่ง มีความสามารถในการแข่งขันสูง และมีการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจซึ่งมีการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ และการลงทุน การเคลื่อนย้าย

- ที่ได้รับความสะดวกของนักธุรกิจ ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้มีความสามารถพิเศษและแรงงาน และการเคลื่อนย้ายอย่างเสรียิ่งขึ้นของเงินทุน
6. เพื่อบรรเทาความยากจนและลดช่องว่างการพัฒนาภายในอาเซียนโดยผ่านความช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความร่วมมือ
 7. เพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตย เพิ่มพูนธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม ตลอดจนส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิกของอาเซียน
 8. เพื่อตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ ต่อสิ่งท้าทายทุกรูปแบบ อาชญากรรมข้ามชาติ และสิ่งท้าทายข้ามพรมแดนอื่นๆ
 9. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจในภูมิภาคว่า มีการคุ้มครองสภาพแวดล้อม ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
 10. เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยผ่านความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นในด้านการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต และด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแห่งประชาคมอาเซียน
 11. เพื่อเพิ่มพูนความเป็นอยู่ที่ดีและการดำรงชีวิตของประชาชนอาเซียนด้วยการให้ประชาชนมีโอกาสที่ทัดเทียมกันในการเข้าถึงการพัฒนามนุษย์ สวัสดิการสังคม และความยุติธรรม
 12. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มั่นคง และปราศจากยาเสพติด สำหรับประชาชนของอาเซียน
 13. เพื่อส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทุกภาคส่วนของสังคมได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์จากกระบวนการรวมตัวและการสร้างประชาคมของอาเซียน
 14. เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียนโดยผ่านการส่งเสริมความสำนึกถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมรดกของภูมิภาคยิ่งขึ้น และ
 15. เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์กลางและบทบาทเชิงรุกของอาเซียนในฐานะพลังขับเคลื่อนหลักในความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับหุ้นส่วนนอกภูมิภาค ในภาพแบบของภูมิภาคที่เปิดกว้าง โปร่งใส และไม่ปิดกั้น

ข้อ 2 หลักการ

1. ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ 1 อาเซียนและรัฐสมาชิกอาเซียนยืนยันและยึดมั่นในหลักการพื้นฐานที่ปรากฏในปฏิญญา ความตกลง อนุสัญญา ข้อตกลง สนธิสัญญา และตราสารอื่นๆ ของอาเซียน

2. ให้อาเซียนและรัฐสมาชิกอาเซียนปฏิบัติตามหลักการดังต่อไปนี้
- (ก) การเคารพอเอกราช อธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพแห่งดินแดน และอัตลักษณ์แห่งชาติของรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งปวง
 - (ข) ความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกันในการเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคง และความมั่งคั่งของภูมิภาค
 - (ค) การไม่ใช้การรุกราน และการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลังหรือการกระทำอื่นใดในลักษณะที่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ
 - (ง) การอาศัยการระงับข้อพิพาทโดยสันติ
 - (จ) การไม่แทรกแซงกิจการภายในของรัฐสมาชิกอาเซียน
 - (ฉ) การเคารพสิทธิของรัฐสมาชิกทุกรัฐในการดำรงประชาชาติของตนโดยปราศจากการแทรกแซง การบ่อนทำลาย และการบังคับจากภายนอก
 - (ช) การปรึกษาหารือที่เพิ่มพูนขึ้นในเรื่องที่มีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน
 - (ซ) การยึดมั่นต่อหลักนิติธรรม ธรรมาภิบาล หลักการประชาธิปไตยและรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ
 - (ฌ) การเคารพเสรีภาพพื้นฐาน การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม
 - (ญ) การยึดถือกฎบัตรสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ที่รัฐสมาชิกอาเซียนยอมรับ
 - (ฎ) การละเว้นจากการมีส่วนร่วมในนโยบายหรือกิจกรรมใดๆ รวมถึงการใช้ดินแดนของตน ซึ่งดำเนินการโดยรัฐสมาชิกอาเซียนหรือรัฐที่มีใช้สมาชิกอาเซียนหรือผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐใดๆ ซึ่งคุกคามอธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน หรือเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐสมาชิกอาเซียน
 - (ฏ) การเคารพในวัฒนธรรม ภาษาและศาสนาที่แตกต่างของประชาชนอาเซียน โดยเน้นคุณค่าร่วมกันของประชาชนอาเซียนด้วยจิตวิญญาณของเอกภาพในความหลากหลาย
 - (ฐ) ความเป็นศูนย์รวมของอาเซียนในความสัมพันธ์ภายนอกทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยคงไว้ซึ่งความร่วมมืออย่างแข็งขัน การมองไปภายนอก การไม่ปิดกั้น และการไม่เลือกปฏิบัติ และ
 - (ฑ) การยึดมั่นในกฎการค้าพหุภาคีและระบอบของอาเซียนซึ่งมีกฎเป็นพื้นฐาน สำหรับการปฏิบัติตามข้อผูกพันทางเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และการลดอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อไปสู่การจัดการที่ดกกันทั้งปวงต่อการรวมตัวทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ในระบบเศรษฐกิจซึ่งขับเคลื่อนโดยตลาด

หมวดที่ 2
สภาพบุคคลตามกฎหมาย

ข้อ 3 สภาพบุคคลตามกฎหมายของอาเซียน
อาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาล ได้รับสภาพบุคคลตามกฎหมายโดยกฎบัตรนี้

หมวดที่ 3
สมาชิกภาพ

ข้อ 4 รัฐสมาชิก

1. รัฐสมาชิกอาเซียน ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ข้อ 5 สิทธิและพันธกรณี

1. ให้รัฐสมาชิกมีสิทธิและพันธกรณีที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎบัตรนี้
2. ให้รัฐสมาชิกมีมาตรการที่จำเป็นทุกประการอันรวมถึงการออกกฎหมายภายในที่เหมาะสม เพื่ออนุวัติบทบัญญัติของกฎบัตรนี้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีทั้งหมดของรัฐสมาชิก
3. ในกรณีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรง หรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้ดำเนินการตามข้อ 20

ข้อ 6 การรับสมาชิกใหม่

1. กระบวนการในการสมัครและการรับสมาชิกของอาเซียนให้กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน
2. การรับสมาชิกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้
 - (ก) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อันเป็นที่ยอมรับว่าอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - (ข) การยอมรับโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งปวง
 - (ค) การตกลงที่จะผูกพันและเคารพกฎบัตรนี้ และ
 - (ง) ความสามารถและความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีของสมาชิกภาพ

3. การรับสมาชิกให้ตัดสินโดยฉันทามติโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ตามข้อเสนอแนะของคณะมนตรีประสานงานอาเซียน
4. รัฐผู้สมัครจะได้รับเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อได้ลงนามภาคยานุวัติสารกฎบัตรนี้

หมวดที่ 4 องค์กร

ข้อ 7 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

1. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนประกอบด้วยประมุขของรัฐ หรือหัวหน้ารัฐบาลของรัฐสมาชิก
2. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน:
 - (ก) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายของอาเซียน
 - (ข) พิจารณาหารือ ให้แนวนโยบาย และตัดสินใจในประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของอาเซียน ในเรื่องสำคัญที่เป็นผลประโยชน์ของรัฐสมาชิก และในทุกประเด็นที่ได้มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขา
 - (ค) สั่งการให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในแต่ละคณะมนตรีที่เกี่ยวข้องให้จัดการประชุมเฉพาะกิจระหว่างรัฐมนตรี และหารือประเด็นสำคัญเกี่ยวกับอาเซียน ซึ่งคาบเกี่ยวระหว่างคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ ทั้งนี้ ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนรับกฎการดำเนินการประชุมดังกล่าว
 - (ง) สนองตอบสถานการณ์ฉุกเฉินที่กระทบต่ออาเซียนโดยดำเนินมาตรการที่เหมาะสม
 - (จ) ตัดสินใจในเรื่องที่มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนภายใต้หมวดที่ 7 และ 8
 - (ฉ) อนุมัติการจัดตั้งและการยุบองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาและสถาบันอื่นๆ ของอาเซียน และ
 - (ช) แต่งตั้งเลขาธิการอาเซียน ที่มีชั้นและสถานะเทียบเท่ารัฐมนตรีซึ่งจะปฏิบัติหน้าที่โดยได้รับความไว้วางใจและตามความพอใจของประมุขของรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาล ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน
3. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
 - (ก) จัดประชุมสองครั้งต่อปี และให้รัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียนเป็นเจ้าภาพ และ
 - (ข) เรียกประชุม เมื่อมีความจำเป็น ในฐานะการประชุมพิเศษหรือเฉพาะกิจ โดยมีประธานการประชุมเป็นรัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียน โดยจัดในสถานที่ที่รัฐสมาชิกอาเซียนจะตกลงกัน

ข้อ 8 คณะมนตรีประสานงานอาเซียน

1. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน และประชุมกันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี
2. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียน
 - (ก) เตรียมการประชุมของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
 - (ข) ประสานการอนุวัติความตกลงและข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
 - (ค) ประสานงานกับคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ เพื่อเพิ่มความสอดคล้องกันของนโยบาย ประสิทธิภาพ และความร่วมมือระหว่างกัน
 - (ง) ประสานการเสนอรายงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
 - (จ) พิจารณารายงานประจำปีของเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับงานของอาเซียน
 - (ฉ) พิจารณารายงานของเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับหน้าที่และการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการอาเซียนและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - (ช) เห็นชอบการแต่งตั้งและการพ้นจากหน้าที่ของรองเลขาธิการอาเซียน ตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการอาเซียน และ
 - (ซ) ปฏิบัติภารกิจอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรนี้ หรือหน้าที่อื่นที่อาจได้รับมอบหมายจากที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
3. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนได้รับการสนับสนุนโดยเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 9 คณะมนตรีประชาคมอาเซียน

1. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
2. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะมีองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายการดำเนินงานของตน
3. ให้รัฐสมาชิกแต่ละรัฐแต่งตั้งผู้แทนของรัฐตนสำหรับการประชุมคณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะ
4. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละเสาหลักของเสาหลักทั้งสามของประชาคมอาเซียน ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะ
 - (ก) ประกันให้มีการอนุวัติการข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
 - (ข) ประสานการปฏิบัติงานของสาขาต่างๆ ที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของตน และในประเด็นซึ่งคาบเกี่ยวกับคณะมนตรีประชาคมอื่นๆ และ

- (ค) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของตน
5. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะประชุมกันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี และมีประธานการประชุมเป็นรัฐมนตรีที่เหมาะสมจากรัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียน
 6. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 10 องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา

1. ให้องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา
 - (ก) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรที่มีอยู่
 - (ข) อนุวัติการความตกลงและข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของแต่ละองค์กร
 - (ค) เสริมสร้างความร่วมมือในสาขาของแต่ละองค์กรให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียนและการสร้างประชาคมอาเซียน และ
 - (ง) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อคณะมนตรีประชาคมอาเซียนของแต่ละองค์กร
2. องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาแต่ละองค์กรอาจมีเจ้าหน้าที่อาวุโสและองค์กรย่อยที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายการดำเนินงานของตนตามที่ระบุในภาคผนวก 1 เพื่อดำเนินหน้าที่ของตน ภาคผนวกดังกล่าวอาจได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย โดยเลขาธิการอาเซียนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการของผู้แทนถาวร โดยไม่ต้องใช้บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขภายใต้กฎบัตรนี้

ข้อ 11 เลขาธิการอาเซียนและสำนักงานเลขาธิการอาเซียน

1. ให้เลขาธิการอาเซียนได้รับการแต่งตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปีที่ไม่สามารถต่ออายุได้ และให้ได้รับการเลือกจากคนชาติของรัฐสมาชิกอาเซียนบนพื้นฐานของการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษร โดยคำนึงตามสมควรถึงความซื่อสัตย์สุจริต ความสามารถ รวมถึงประสบการณ์ทางวิชาชีพ และความเท่าเทียมกันทางเพศ
2. ให้เลขาธิการอาเซียน
 - (ก) ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งระดับสูงนี้ โดยเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎบัตรฉบับนี้และตราสาร พิธีสาร และแนวปฏิบัติที่มีอยู่ของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
 - (ข) อำนวยความสะดวกและสอดส่องดูแลความคืบหน้าในการอนุวัติการความตกลงและข้อตัดสินใจของอาเซียน และเสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับงานของอาเซียนต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

- (ค) เข้าร่วมในการประชุมต่างๆ ของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน คณะมนตรีประสานงานอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา และการประชุมอาเซียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - (ง) เสนอข้อคิดเห็นของอาเซียนและเข้าร่วมการประชุมกับภาคีภายนอกตามแนวนโยบายที่ได้รับความคิดเห็นชอบและตามอำนาจหน้าที่ ที่เลขาธิการอาเซียนได้รับมอบหมาย และ
 - (จ) เสนอแนะการแต่งตั้งและการพ้นจากหน้าที่ของรองเลขาธิการอาเซียนต่อคณะมนตรีประสานงานอาเซียน เพื่อให้ความคิดเห็นชอบ
3. ให้เลขาธิการอาเซียนเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารของอาเซียนด้วย
 4. ให้เลขาธิการอาเซียนได้รับการสนับสนุนจากรองเลขาธิการอาเซียนสี่คน ซึ่งมีชั้นและสถานะของรัฐมนตรีช่วยว่าการ โดยให้รองเลขาธิการอาเซียนรับผิดชอบต่อเลขาธิการอาเซียนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน
 5. รองเลขาธิการอาเซียนทั้งสี่คนต้องมีสัญชาติที่แตกต่างจากเลขาธิการอาเซียนและมาจากรัฐสมาชิกที่แตกต่างกันสี่รัฐสมาชิกอาเซียน
 6. ให้รองเลขาธิการอาเซียนสี่คน ประกอบด้วย
 - (ก) รองเลขาธิการอาเซียนสองคน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีที่ไม่สามารถต่ออายุได้ ซึ่งได้รับเลือกจากคนชาติของรัฐสมาชิกอาเซียน บนพื้นฐานของการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษร โดยคำนึงตามสมควรถึงความซื่อสัตย์สุจริต คุณสมบัติ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเท่าเทียมกันทางเพศ และ
 - (ข) รองเลขาธิการอาเซียนสองคน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และอาจต่ออายุได้อีกสามปี ให้รองเลขาธิการอาเซียนสองคนนี้ได้รับการคัดเลือกโดยเปิดกว้างบนพื้นฐานของความรู้ความสามารถ
 7. ให้สำนักเลขาธิการอาเซียนประกอบด้วยเลขาธิการอาเซียนและพนักงานตามที่จำเป็น
 8. ให้เลขาธิการอาเซียนและพนักงาน
 - (ก) ยึดมั่นในมาตรฐานสูงสุดของความซื่อสัตย์สุจริต ความมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตน
 - (ข) ไม่ขอหรือรับคำสั่งจากรัฐบาลหรือภาคีภายนอกอาเซียนใดๆ และ
 - (ค) ละเว้นจากการดำเนินการใด ซึ่งอาจมีผลสะท้อนถึงตำแหน่งหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งรับผิดชอบต่ออาเซียนเท่านั้น
 9. รัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐรับที่จะเคารพต่อความรับผิดชอบของเลขาธิการและพนักงาน อันมีลักษณะเฉพาะของอาเซียน และจะไม่แสวงหาที่จะมีอิทธิพลต่อเลขาธิการอาเซียนและพนักงาน ในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบของบุคคลเหล่านั้น

ข้อ 12 คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

1. ให้รัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐแต่งตั้งผู้แทนถาวรประจำอาเซียนหนึ่งคน ในชั้นเอกอัครราชทูตที่มีถิ่นพำนัก ณ กรุงจาการ์ตา
2. ผู้แทนถาวรประกอบรวมกันเป็นคณะกรรมการผู้แทนถาวร ซึ่งต้อง
 - (ก) สนับสนุนการทำงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียนและองค์กระระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา
 - (ข) ประสานงานกับสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ และองค์กระระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาอื่นๆ
 - (ค) ติดต่oprสานงานกับเลขาธิการอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียนในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานของตน
 - (ง) อำนวยความสะดวกความร่วมมือของอาเซียนกับหุ้นส่วนภายนอก และ
 - (จ) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน

ข้อ 13 สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ

ให้รัฐสมาชิกแต่ละรัฐจัดตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ ซึ่งต้อง

- (ก) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลางแห่งชาติ
- (ข) เป็นหน่วยงานระดับชาติ ซึ่งเก็บรักษาข้อสนเทศในเรื่องทั้งปวงเกี่ยวกับอาเซียน
- (ค) ประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับการอนุวัติการข้อตัดสินใจของอาเซียน
- (ง) ประสานงานและสนับสนุนการเตรียมการระดับชาติของการประชุมอาเซียน
- (จ) ส่งเสริมอัตลักษณ์และความสำนึกเกี่ยวกับอาเซียนในระดับชาติ และ
- (ฉ) มีส่วนร่วมสร้างประชาคมอาเซียน

ข้อ 14 องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน

1. โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรอาเซียนเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ให้อาเซียนจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนขึ้น
2. องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนนี้ ต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งจะกำหนดโดยที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

ข้อ 15 มูลนิธิอาเซียน

1. ให้มูลนิธิอาเซียนสนับสนุนเลขาธิการอาเซียนและดำเนินการร่วมกับองค์กรของอาเซียนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการส่งเสริมความสำนึกที่เพิ่มขึ้น

- เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของอาเซียน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน และการดำเนินการร่วมกัน
ที่ใกล้ชิดระหว่างภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ในอาเซียน
2. ให้มูลนิธิอาเซียนรับผิดชอบต่อเลขาธิการอาเซียน ผู้ซึ่งต้องเสนอรายงานของมูลนิธิฯ ต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนผ่านคณะมนตรีประสานงานอาเซียน

หมวดที่ 5

องค์ภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

ข้อ 16 องค์ภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

1. อาเซียนอาจมีความสัมพันธ์กับองค์ภาวะซึ่งสนับสนุนกฎบัตรอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัตถุประสงค์และหลักการของอาเซียน องค์ภาวะที่มีความสัมพันธ์เหล่านี้จะระบุอยู่ในภาคผนวก 2
2. ให้คณะกรรมการผู้แทนถาวรบัญญัติกฎการดำเนินงานและหลักเกณฑ์สำหรับการมีความสัมพันธ์ตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการอาเซียน
3. ภาคผนวก 2 อาจได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยโดยเลขาธิการอาเซียนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้แทนถาวร โดยไม่ต้องใช้บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขภายใต้กฎบัตรนี้

หมวด 6

ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์

ข้อ 17 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของอาเซียน

1. ให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในดินแดนของรัฐสมาชิกเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียน
2. ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์จะถูกกำหนดไว้ในความตกลงต่างหากระหว่างอาเซียนและรัฐสมาชิกเจ้าภาพ

ข้อ 18 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของเลขาธิการอาเซียนและพนักงานของ สำนักเลขาธิการอาเซียน

1. ให้เลขาธิการอาเซียนและพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นทางการของอาเซียนหรือเป็นตัวแทนของอาเซียนในรัฐสมาชิก ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระของตน
2. ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ภายใต้ข้อนี้จะถูกกำหนดไว้ในความตกลงต่างหากของอาเซียน

**ข้อ 19 ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของผู้แทนถาวร
และเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียน**

1. ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียนและเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นทางการของอาเซียนหรือเป็นตัวแทนของอาเซียนในรัฐสมาชิก ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตน
2. ให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของผู้แทนถาวรและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียนอยู่ภายใต้บังคับของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูต ค.ศ. 1961 หรือเป็นไปตามกฎหมายภายในของรัฐสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

**หมวด 7
การตัดสินใจ**

ข้อ 20 การปรึกษาหารือและฉันทามติ

1. โดยหลักการพื้นฐาน ให้การตัดสินใจของอาเซียนอยู่บนพื้นฐานของการปรึกษาหารือและฉันทามติ
2. หากไม่สามารถหาฉันทามติได้ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนอาจตัดสินใจเฉพาะเรื่องนั้นอย่างไร
3. ไม่มีความใดในวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้กระทบถึงวิธีการตัดสินใจที่ระบุอยู่ในตราสารทางกฎหมายของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
4. ในกรณีที่มีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรง หรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้เสนอเรื่องดังกล่าวไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อการตัดสินใจ

ข้อ 21 การอนุวัติการและขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะบัญญัติกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานของตนเอง
2. ในการอนุวัติการตามข้อผูกพันด้านเศรษฐกิจ อาจนำรูปแบบการเข้าร่วมแบบยืดหยุ่นรวมถึงสูตรอาเซียนที่ไม่รวมสมาชิกบางรัฐมาใช้ หากมีฉันทามติ

หมวด 8
การระงับข้อพิพาท

ข้อ 22 หลักการทั่วไป

1. รัฐสมาชิกต้องพยายามที่จะระงับข้อพิพาททั้งปวงอย่างสันติให้ทันท่วงที โดยผ่านการสนทนา การปรึกษาหารือ และการเจรจา
2. ให้อาเซียนจัดตั้งและดำรงไว้ซึ่งกลไกการระงับข้อพิพาทในทุกสาขาความร่วมมือของอาเซียน

ข้อ 23 คนกลางที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม และการไกล่เกลี่ย

1. รัฐสมาชิกที่เป็นคู่กรณีในข้อพิพาทอาจจะตกลงกันเมื่อใดก็ได้ที่จะใช้คนกลางที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม หรือการไกล่เกลี่ย เพื่อระงับข้อพิพาทภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน
2. คู่กรณีในข้อพิพาทอาจร้องขอให้ประธานอาเซียน หรือเลขาธิการอาเซียน ทำหน้าที่โดยตำแหน่งเป็นคนกลางที่น่าเชื่อถือ ประนีประนอม หรือไกล่เกลี่ย

ข้อ 24 กลไกระงับข้อพิพาทตามตราสารเฉพาะ

1. ให้ระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับตราสารเฉพาะของอาเซียนโดยกลไกและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในตราสารนั้นๆ
2. ให้ระงับข้อพิพาทที่ไม่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้ตราสารอาเซียนใดๆ โดยสันติตามสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตามกฎหมายการดำเนินงานของสนธิสัญญาดังกล่าว
3. ในกรณีที่มีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะ ให้ระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้ความตกลงทางเศรษฐกิจของอาเซียนตามพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน

ข้อ 25 การจัดตั้งกลไกระงับข้อพิพาท

ในกรณีที่มีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะ ให้มีการจัดตั้งกลไกระงับข้อพิพาทที่เหมาะสม รวมถึงการอนุญาโตตุลาการ สำหรับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้กฎบัตรนี้ และตราสารอาเซียนอื่นๆ

ข้อ 26 ข้อพิพาทที่มีอาจะระงับได้

ในกรณีที่ยังคงระงับข้อพิพาทมิได้ ภายหลังจากการใช้บทบัญญัติก่อนหน้านี้นี้ในหมวดนี้แล้ว ให้เสนอข้อพิพาทนั้นไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียน เพื่อตัดสิน

ข้อ 27 การปฏิบัติตาม

1. เลขาธิการอาเซียนโดยการช่วยเหลือจากสำนักเลขาธิการอาเซียน หรือ องค์กรอาเซียนอื่นๆ ที่ได้รับแต่งตั้ง ต้องสอดส่องดูแลการปฏิบัติตามผลการวินิจฉัย ข้อเสนอแนะ หรือข้อตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน และเสนอรายงานไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
2. รัฐสมาชิกที่ได้รับผลกระทบจากการไม่ปฏิบัติตามผลการวินิจฉัย ข้อเสนอแนะ หรือข้อตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน อาจส่งเรื่องให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อตัดสิน

ข้อ 28 บทบัญญัติของกฎบัตรสหประชาชาติ และกระบวนการระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่นในกฎบัตรนี้ รัฐสมาชิกยังคงไว้ซึ่งสิทธิที่จะใช้วิธีการระงับข้อพิพาทอย่างสันติที่ระบุไว้ในข้อ 33(1) ของกฎบัตรสหประชาชาติ หรือตราสารกฎหมายระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่รัฐสมาชิกคู่พิพาทเป็นภาคี

หมวด 9

งบประมาณและการเงิน

ข้อ 29 หลักการทั่วไป

1. อาเซียนต้องกำหนดกฎและขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
2. อาเซียนต้องปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการทางการเงินที่ดีและระเบียบวินัยด้านงบประมาณ
3. บัญชีการเงินต้องได้รับการตรวจสอบภายในและภายนอก

ข้อ 30 งบประมาณสำหรับการดำเนินงานและการเงินของสำนักเลขาธิการอาเซียน

1. สำนักเลขาธิการอาเซียนต้องได้รับเงินที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. งบประมาณสำหรับการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนต้องมาจากรัฐสมาชิกอาเซียน โดยคำนวณประจำปีรัฐละเท่าๆ กัน ซึ่งจะต้องส่งให้ทันตามกำหนด
3. เลขาธิการต้องเตรียมงบประมาณสำหรับการดำเนินงานประจำปีของสำนักเลขาธิการอาเซียน เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร
4. สำนักเลขาธิการอาเซียนต้องปฏิบัติตามกฎและขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินที่กำหนด โดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

หมวด 10

การบริหารและขั้นตอนการดำเนินงาน

ข้อ 31 ประธานอาเซียน

1. ให้หมุนเวียนตำแหน่งประธานอาเซียนทุกปี บนพื้นฐานของลำดับอักษรของชื่อภาษาอังกฤษของรัฐสมาชิก
2. ในหนึ่งปีปฏิทิน อาเซียนจะมีตำแหน่งประธานเดียว โดยรัฐสมาชิกที่รับตำแหน่งประธานนั้นจะทำหน้าที่เป็นประธานของ
 - (ก) การประชุมสุดยอดอาเซียน และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
 - (ข) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน
 - (ค) คณะมนตรีประชาคมอาเซียนทั้งสามคณะ
 - (ง) องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาและเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่เกี่ยวข้อง ตามที่เหมาะสม และ
 - (จ) คณะกรรมการผู้แทนถาวร

ข้อ 32 บทบาทของประธานอาเซียน

รัฐสมาชิกที่ดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนต้อง

- (ก) ส่งเสริมและเพิ่มพูนผลประโยชน์ และความเป็นอยู่ที่ดีของอาเซียนอย่างแข็งขัน รวมถึงความพยายามในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการริเริ่มทางนโยบาย การประสานงาน อันทามติ และความร่วมมือ
- (ข) ประกันความเป็นศูนย์รวมของอาเซียน
- (ค) ประกันการตอบสนองต่อประเด็นเร่งด่วนหรือสถานการณ์วิกฤติที่มีผลกระทบต่ออาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที รวมถึงเป็นคนกลางที่น่าเชื่อถือและจัดให้มีการจัดการอื่นเช่นว่า เพื่อสนองตอบข้อกังวลเหล่านี้โดยทันที
- (ง) เป็นผู้แทนของอาเซียนในการเสริมสร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนภายนอก ภูมิภาคให้ใกล้ชิดขึ้น และ
- (จ) ปฏิบัติภารกิจและหน้าที่อื่นที่อาจได้รับมอบหมาย

ข้อ 33 พิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูต

อาเซียนและรัฐสมาชิกต้องยึดมั่นในพิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูตที่มีอยู่ในการดำเนินกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน การเปลี่ยนแปลงใดๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

(๒๔)

ข้อ 34 ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน

ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ

หมวด 11

อัตลักษณ์และสัญลักษณ์

ข้อ 35 อัตลักษณ์ของอาเซียน

อาเซียนต้องส่งเสริมอัตลักษณ์ร่วมกันของตนและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในหมู่ประชาชนของตน เพื่อให้บรรลุนิยาม เป้าหมาย และคุณค่าร่วมกันของอาเซียน

ข้อ 36 คำขวัญของอาเซียน

คำขวัญของอาเซียน คือ "วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว"

ข้อ 37 ธงอาเซียน

ให้ธงอาเซียนเป็นไปตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก 3

ข้อ 38 ดวงตราอาเซียน

ให้ดวงตราอาเซียนเป็นไปตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก 4

ข้อ 39 วันอาเซียน

ให้วันที่ 8 สิงหาคม เป็นวันอาเซียน

ข้อ 40 เพลงประจำอาเซียน

ให้อาเซียนมีเพลงประจำอาเซียน

หมวด 12

ความสัมพันธ์ภายนอก

ข้อ 41 การดำเนินความสัมพันธ์ภายนอก

1. อาเซียนต้องพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตร และการสนทนา ความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน กับนานาประเทศ องค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศ
2. ความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนต้องยึดมั่นในวัตถุประสงค์และหลักการที่วางไว้ในกฎบัตรนี้

3. ให้อาเซียนเป็นพลังขับเคลื่อนหลักในการจัดการภูมิภาคที่อาเซียนได้ริเริ่มขึ้น และดำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์รวมของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาคและการสร้างประชาคม
4. ในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน รัฐสมาชิกต้องประสานงานและพยายามพัฒนาทำที่ร่วมและดำเนินการร่วมกัน บนพื้นฐานของเอกภาพและความสามัคคี
5. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนกำหนดแนวนโยบายยุทธศาสตร์ของความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนโดยการเสนอแนะของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน
6. ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนต้องทำให้แน่ใจว่าความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนดำเนินไปอย่างเสมอต้นเสมอปลายและเป็นไปในทางที่สอดคล้องกัน
7. อาเซียนอาจทำความตกลงกับนานาประเทศ หรือองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ กระบวนการทำความตกลงดังกล่าวให้กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียนโดยการหารือกับคณะมนตรีประชาคมอาเซียน

ข้อ 42 ผู้ประสานงานกับคู่เจรจา

1. ในฐานะผู้ประสานงานประเทศ ให้รัฐสมาชิกผลักดันรับผิดชอบในภาพรวมสำหรับการประสานงานและส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนในความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา องค์การและสถาบันระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
2. ในความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนภายนอก นอกจากหน้าที่อื่นแล้ว ให้ผู้ประสานงานประเทศ
(ก) เป็นผู้แทนอาเซียน และเพิ่มพูนความสัมพันธ์ บนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกันและความเสมอภาค โดยสอดคล้องกับหลักการของอาเซียน
(ข) เป็นประธานร่วมในการประชุมที่เกี่ยวข้องระหว่างอาเซียนและหุ้นส่วนภายนอก และ
(ค) รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 43 คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศ

1. คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามอาจจัดตั้งขึ้นในประเทศที่มีไซสมาชิกอาเซียน ประกอบด้วยหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตของรัฐสมาชิกอาเซียน คณะกรรมการในลักษณะเดียวกันอาจจัดตั้งขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศต่างๆ คณะกรรมการเช่นว่าต้องส่งเสริมผลประโยชน์และอัตลักษณ์ของอาเซียนในประเทศเจ้าภาพและองค์การระหว่างประเทศ
2. ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกำหนดกฎการดำเนินงานของคณะกรรมการเช่นว่า

ข้อ 44 สถานภาพของภาคีภายนอก

1. ในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอาจมอบสถานภาพอย่างเป็นทางการให้แก่ภาคีภายนอกในฐานะประเทศคู่เจรจา ประเทศคู่เจรจา เฉพาะสาขา หุ่นส่วนเพื่อการพัฒนา ผู้สังเกตการณ์พิเศษ ผู้ได้รับเชิญ หรือสถานภาพอื่นที่อาจจัดตั้งขึ้นต่อไป
2. ภาคีภายนอกอาจได้รับการเชิญให้เข้าร่วมการประชุมหรือกิจกรรมความร่วมมือของอาเซียน โดยมีข้อกำหนดให้สถานภาพอย่างเป็นทางการใดๆ ตามกฎการดำเนินงาน

ข้อ 45 ความสัมพันธ์กับระบบสหประชาชาติ และองค์การและสถาบันระหว่างประเทศอื่น

1. อาเซียนอาจขอสถานภาพที่เหมาะสมกับระบบสหประชาชาติ รวมทั้งกับองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศอื่น
2. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาเซียนในองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศอื่น

ข้อ 46 การรับผู้แทนของรัฐที่มีโซ่สมาชิกอาเซียนประจำอาเซียน

รัฐที่มีโซ่สมาชิกอาเซียนและองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาลที่เกี่ยวข้องอาจแต่งตั้งและส่งเอกอัครราชทูตเป็นผู้แทนประจำอาเซียน ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการรับผู้แทนเช่นว่า

หมวด 13

บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ 47 การลงนาม การให้สัตยาบัน การเก็บรักษา และการมีผลใช้บังคับ

1. กฎบัตรนี้ต้องได้รับการลงนามโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งหมด
2. กฎบัตรนี้ต้องได้รับการสัตยาบันจากรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งหมดตามกระบวนการภายในของแต่ละรัฐ
3. ให้เก็บรักษาสัตยาบันสารไว้กับเลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะแจ้งให้รัฐสมาชิกทั้งหมดทราบถึงการส่งมอบแต่ละฉบับโดยพลัน
4. กฎบัตรนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบต่อจากวันที่มีการส่งมอบสัตยาบันสารฉบับที่สิบให้แก่เลขาธิการอาเซียน

ข้อ 48 การแก้ไข

1. รัฐสมาชิกใดๆ อาจเสนอข้อแก้ไขกฎบัตร
2. ข้อเสนอแก้ไขกฎบัตรต้องยื่นโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียนโดยฉันทามติต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อตัดสินใจ
3. ข้อแก้ไขกฎบัตรที่ได้ตกลงกันโดยฉันทามติโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนต้องได้รับการสัตยาบันจากรัฐสมาชิกทั้งหมด ตามข้อ 47
4. ข้อแก้ไขใดๆ จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบต่อจากวันที่มีการส่งมอบสัตยาบันสารฉบับสุดท้ายต่อเลขาธิการอาเซียน

ข้อ 49 อำนาจและหน้าที่และกฎการดำเนินงาน

นอกจากจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในกฎบัตรนี้ ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนผู้กำหนดอำนาจหน้าที่และกฎการดำเนินงานและต้องทำให้แน่ใจว่าอำนาจหน้าที่และกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานมีความสอดคล้องกัน

ข้อ 50 การทบทวน

กฎบัตรนี้อาจได้รับการทบทวนห้าปีหลังจากที่มีผลใช้บังคับหรือตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

ข้อ 51 การตีความกฎบัตร

1. เมื่อรัฐสมาชิกใดๆ ร้องขอ ให้สำนักงานเลขาธิการอาเซียนตีความกฎบัตรตามกฎการดำเนินงานที่กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน
2. ให้ระงับข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดจากการตีความกฎบัตรเป็นไปตามตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในหมวด 8
3. หัวข้อและชื่อที่ใช้ในกฎบัตรมิไว้เพื่อวัตถุประสงค์สำหรับการอ้างอิงเท่านั้น

ข้อ 52 ความต่อเนื่องทางกฎหมาย

1. สนธิสัญญา อนุสัญญา ความตกลง ข้อตกลง ปฏิญญา พิธีสาร และตราสารอาเซียนอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วก่อนการมีผลใช้บังคับของกฎบัตรนี้ ให้มีผลใช้ต่อไป
2. ในกรณีที่เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างสิทธิและพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียนภายใต้ตราสารดังกล่าวและกฎบัตรนี้ ให้ถือกฎบัตรเป็นสำคัญ

ข้อ 53 ต้นฉบับ

ให้เก็บรักษาต้นฉบับภาษาอังกฤษของกฎบัตรนี้ที่ลงนามแล้วกับเลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะจัดทำสำเนาที่ได้รับการรับรองให้แก่รัฐสมาชิกแต่ละรัฐ

ข้อ 54 การจดทะเบียนกฎบัตรอาเซียน

ให้เลขาธิการอาเซียนจดทะเบียนกฎบัตรอาเซียนนี้กับสำนักเลขาธิการสหประชาชาติ ตามข้อ 102 วรรค 1 ของกฎบัตรสหประชาชาติ

ข้อ 55 สินทรัพย์ของอาเซียน

ให้บรรดาสินทรัพย์และกองทุนต่างๆ ขององค์การระบุไว้ในนามของอาเซียน

ทำ ณ สิงคโปร์ วันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ. 2007

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร



รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงาน

ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

หน้าว่าง

ความที่สด

ที่ ๑๕๓๓/๒๕๕๑

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒

กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

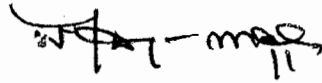
ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

- | | |
|--------------------------------------|-----------------------------------|
| ๑.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช | ๒.ร้อยโท กุเทพ ไสกกระจ่าง |
| ๓.นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ | ๔.นายจตุติ ไกรฤกษ์ |
| ๕.รองศาสตราจารย์จุลชีพ ชินวรรโณ | ๖.นายเจริญ คันธวงศ์ |
| ๗.นางชนนันท์ ศรีทองสุข ศรีพันธุ์ | ๘.นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ |
| ๘.นายฐานิสร์ ณ สงขลา | ๑๐.นางฐิติมา ฉายแสง |
| ๑๑.นายถาวร ตริรัตน์ณรงค์ | ๑๒.นางนันทนา ทิมสุวรรณ |
| ๑๓.นายบูรณชัย สมุทรักษ์ | ๑๔.นายประกอบ จิรกิติ |
| ๑๕.นายประชุม ทองมี | ๑๖.ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช |
| ๑๗.นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา | ๑๘.นายพิเชษฐ เชื้อเมืองพาน |
| ๑๘.นายพิทยา พุกกะมาน | ๒๐.นายพีรพันธุ์ พาลุสุข |
| ๒๑.ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีรยศ ราฮิมมูลา | ๒๒.นายภาคิน สมมิตร |
| ๒๓.นางสาวกวนิดา คุณผลิน | ๒๔.นางสาวรัชดา ธนาดิเรก |
| ๒๕.นายวิจิต แยมบุญเรือง | ๒๖.นายวิฑูรย์ ศรีวิหก |
| ๒๗.นางสาวศลิมา เลิศนุวัฒน์ | ๒๘.นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์ |
| ๒๘.นางสิรินทร รามสูต | ๓๐.นายสุชุมพงศ์ โง่นคำ |
| ๓๑.หม่อมราชวงศ์สุชุมพันธุ์ บริพัตร | ๓๒.นาวาอากาศเอก อนุศิษฐ์ นาคทรพรพ |
| ๓๓.นายอรรถพร บูรณเศรษฐ | ๓๔.นายอรรถวิชัย สุวรรณภักดี |
| ๓๕.นายอลงกรณ์ พลบุตร | ๓๖.นางอุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์ |

(๓๒)

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อ
ได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง



(นายพิรพันธุ์ พาสุสุข)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๒

โทร ๐๒ ๒๔๔๒๖๓๘

โทรสาร ๐๒ ๒๔๔๒๖๔๓

สำเนาถูกต้อง



(นายสามารถ กัมภีรานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

ณัฐวุฒิ/ร่าง
อนุสรฯ/พิมพ์
บังอร/ตรวจ

ทานครั้งที่ ๑
บังอร
อโนทัย

ทานครั้งที่ ๒
ณัฐวุฒิ
อโนทัย

ทานครั้งที่ ๓
บังอร
ศิริรัตน์

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้พิจารณา และลงมติรับหลักการแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

- | | |
|-------------------------------------|------------------------------------|
| (๑) นายพีรพันธุ์ พาลุสุข | เป็นประธานคณะกรรมการ |
| (๒) หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| (๓) ร้อยโท กุเทพ ไสกะจ่าง | เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง |
| (๔) นางสาวศิลาพัชรา เลิศนุวัฒน์ | เป็นเลขานุการคณะกรรมการ |
| (๕) นางฐิติมา ฉายแสง | เป็นโฆษกคณะกรรมการ |
| (๖) นางสาวรัชดา ธนาดิเรก | เป็นโฆษกคณะกรรมการ |

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นางบังอร มาลาศรี ตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการต่างประเทศ สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญเชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

กระทรวงการต่างประเทศ

- นายเดช บุญนาค

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- ศาสตราจารย์จตุรนต์ ธีระวัฒน์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์

๔. ผู้เข้าร่วมประชุมคือ

กระทรวงการต่างประเทศ

(๑) นายมนัสวี ศรีโสดพล รองอธิบดีกรมอาเซียน

(๒) นางสาวกณิศา ทรัพย์ไพศาล เจ้าหน้าที่การทูต ๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- นางสาวพัชรี ไชยเรืองกิตติ นิตกร๕

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๖. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	ไม่มีการแก้ไข

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่า มีข้อสังเกต ที่คณะรัฐมนตรีควรทราบ ไว้ทำรายงานร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา คือ

ในส่วนเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรมีการแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

๑. ตัดข้อความ “เป็นไปตามพันธกรณีในกฎบัตร” ออก เนื่องจากถ้อยคำดังกล่าวมีความหมายประหนึ่งว่ากฎบัตรนี้มีผลผูกพันแล้ว แต่ในสถานะปัจจุบันกฎบัตรนี้ยังไม่มีผลบังคับใช้ ถ้อยคำดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในปัจจุบัน

๒. ตัดข้อความ “ให้การ” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขในข้อ ๑

ทั้งนี้ หลังจากการแก้ไขปรับปรุง ตามข้อ ๑ และ ๒ แล้ว เป็นดังนี้

“โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกัน และเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขานุการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขานุการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้นเพื่อให้ทรวงคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทย ~~ซึ่งไม่ขัดแย้งกับพันธกรณีในกฎบัตร~~ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๘. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมพร้อมกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นางสาวสีลัปทา เลิศนุวัฒน์)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

หน้าว่าง

(๓๗)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่
๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกัน
และเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขานุการอาเซียน พนักงานของสำนัก
เลขานุการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน
ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปตามพันธกรณี
ในกฎบัตร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้าว่าง

(๓๙)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคม
ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กฎบัตร” หมายความว่า กฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ซึ่งรัฐบาลไทยได้ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

“อาเซียน” หมายความว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

มาตรา ๔ ให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศในระดับ
รัฐบาลเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย

มาตรา ๕ เพื่อคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยให้บรรลุผล
ตามความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎหมายบัตร

(๑) ให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทยที่จำเป็น
เพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎหมายบัตร

(๒) ให้เลขาธิการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนซึ่งเข้าร่วม
ในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกัน
และเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยอิสระตามกฎหมายบัตร

(๓) ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิก
อาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทย
ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายบัตร หรือตามกฎหมายว่า
ด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางทูต

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ใบแทรกแก้ไขเพิ่มเติม
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ.

ในส่วนรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๕๑)

ใบแทรกแก้ไขเพิ่มเติม
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

ในส่วนรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

หน้า ๑ บรรทัดที่ ๒ ตอนท้าย

จาก “และลงมติรับหลักการแห่ง” แก้ไขเป็น “และลงมติรับหลักการแห่งร่าง”

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๔๓)



สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ฉบับที่ ๙
วันที่ 11 ก.ย. 2551
เวลา 11.00

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๔/๙๕๙๕

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ร่างตั้งกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ร่างตั้งกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

(๔๔)

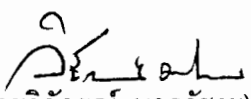
สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติ
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒
(สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง
เพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคม
ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๑


(นายวิจักขณ์ นาควัชระ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของ
สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่
๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและ
เอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขานุการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการ
อาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน
ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปตามพันธกรณี
ในกฎบัตร กรณีจึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศในระดับ
รัฐบาลเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ กำหนดให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทยที่
จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎบัตร (ร่างมาตรา ๕ (๑))

๒.๓ กำหนดให้เลขานุการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน
ซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับ
ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยอิสระตามกฎหมาย
(ร่างมาตรา ๕ (๒))

๒.๔ กำหนดให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
สมาชิกอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนใน
ประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือตาม
กฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางทูต (ร่างมาตรา ๕ (๓))

๒.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

หน้าว่าง

(๔๗)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐
และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน
เลขาธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน
และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทย
เป็นไปตามพันธกรณีในกฎบัตร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หน้าว่าง

(๔๙)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐
และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน
เลขาธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน
และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทย
เห็นไปตมพันธกรณีในศตวรรษที่ ๒๑ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลให้ประธานสภา
ผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕
และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา จึงขอส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขมาเพื่อพิจารณา

หน้าว่าง

(๕๑)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“กฎบัตร” หมายความว่า กฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งรัฐบาลไทยได้ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

“อาเซียน” หมายความว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

มาตรา ๔ ให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาล เป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย

มาตรา ๕ เพื่อคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยให้บรรลุผลตามความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎหมายบัตร

(๑) ให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทยที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎหมายบัตร

(๒) ให้เลขาธิการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยอิสระตามกฎหมายบัตร

(๓) ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทยได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายบัตร หรือตามกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางทูต

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร



(นางนุชกร อัมพรประภา)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติติ ๒

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อำนาจนิติบัญญัติ



" ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ
จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
และเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย
หรือถือเสมือนว่าได้ทรงลงพระปรมาภิไธยตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว
ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป "

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙๐)